

James Ensorhuis

In 1917 is kunstschilder en graveur James Ensor, 57 jaar.

Als kunstenaar is hij al lang over zijn hoogtepunt heen en stilaan begint hij internationale roem te verwerven. In dat jaar, in volle oorlogstijd, verhuist hij van een huis op de hoek van de Van Iseghemlaan en de Vlaanderenstraat naar een winkelpand in de Vlaanderenstraat 27 dat hij erfde van zijn oom Leopold Haegheman, die er een schelpen- en souvenirwinkel hield.

In het bovengenoemde hoekhuis was Ensor in 1880 bij zijn familie komen wonen: vader, moeder, zuster en tante. Hij had zopas zijn niet al te schitterende studies aan de Brusselse Academie beëindigd en was grondig ontgoocheld over de praktijken die het professorenkorps van die instelling huldigde. Ensor's ouders hadden er vanaf 1875 een handel in souvenir- en carnavalsartikelen. Ensor had er zijn atelier op zolder.

Door de vensters ontrolde zich een enig panorama over de nog kleine badstad. Op die zolderkamer schilderde hij enkele prachtige, sfeervolle gezichten op de Vlaanderenstraat en de Van Iseghemlaan:

"Gezicht op de ondergesneeuwde Van Iseghemlaan" (1881) en

"Gezicht op de Van Iseghemlaan" (1905), beide in het Museum voor Schone Kunsten in Oostende. Daar ontstonden verder nagenoeg alle meesterwerken van James Ensor: "De oestereetster", "Intrede van Christus in Brussel", "Verbazing van het masker Wouse", "Stilleven met rog", de meeste etsen en honderden tekeningen.

Een gedenkplaat, op de gevel van dat hoekhuis, herinnert nog steeds aan Ensors verblijf van 1880 tot 1917.

In 1917 nam hij dus zijn intrek in de Vlaanderenstraat 27, het huidige "Ensorhuis".

Het 19de eeuwse huis is niet bijster markant: een onopvallend rijhuis met winkelpand, zoals er veel stonden in de stad. Alleen het feit dat James Ensor er zijn lange levensherfst doorbracht, lag aan de basis voor behoud en bescherming (1974). Ensor woonde er, samen met zijn trouwe huisknecht August Van Yper, tot aan zijn dood, einde 1949. Hij ontving er zijn vele vrienden en bewonderaars, kunstenaars, critici en literatoren, journalisten en beroemdheden allerhande.

ENSOR MUSEUM

MUSEI MENSORHUIS

Openingsuren:
maandag t/m vrijdag 10.00 - 17.00
zaterdag 10.00 - 16.00
zondag gesloten
Bijzonderheden:
- op zaterdag 10.00 - 12.00 uur
- op zaterdag 12.00 - 16.00 uur
- op zaterdag 16.00 - 17.00 uur
- op zaterdag 17.00 - 18.00 uur
- op zaterdag 18.00 - 19.00 uur
- op zaterdag 19.00 - 20.00 uur
- op zaterdag 20.00 - 21.00 uur
- op zaterdag 21.00 - 22.00 uur
- op zaterdag 22.00 - 23.00 uur
- op zaterdag 23.00 - 24.00 uur
- op zaterdag 24.00 - 25.00 uur
- op zaterdag 25.00 - 26.00 uur
- op zaterdag 26.00 - 27.00 uur
- op zaterdag 27.00 - 28.00 uur
- op zaterdag 28.00 - 29.00 uur
- op zaterdag 29.00 - 30.00 uur
- op zaterdag 30.00 - 31.00 uur
- op zaterdag 31.00 - 32.00 uur
- op zaterdag 32.00 - 33.00 uur
- op zaterdag 33.00 - 34.00 uur
- op zaterdag 34.00 - 35.00 uur
- op zaterdag 35.00 - 36.00 uur
- op zaterdag 36.00 - 37.00 uur
- op zaterdag 37.00 - 38.00 uur
- op zaterdag 38.00 - 39.00 uur
- op zaterdag 39.00 - 40.00 uur
- op zaterdag 40.00 - 41.00 uur
- op zaterdag 41.00 - 42.00 uur
- op zaterdag 42.00 - 43.00 uur
- op zaterdag 43.00 - 44.00 uur
- op zaterdag 44.00 - 45.00 uur
- op zaterdag 45.00 - 46.00 uur
- op zaterdag 46.00 - 47.00 uur
- op zaterdag 47.00 - 48.00 uur
- op zaterdag 48.00 - 49.00 uur
- op zaterdag 49.00 - 50.00 uur
- op zaterdag 50.00 - 51.00 uur
- op zaterdag 51.00 - 52.00 uur
- op zaterdag 52.00 - 53.00 uur
- op zaterdag 53.00 - 54.00 uur
- op zaterdag 54.00 - 55.00 uur
- op zaterdag 55.00 - 56.00 uur
- op zaterdag 56.00 - 57.00 uur
- op zaterdag 57.00 - 58.00 uur
- op zaterdag 58.00 - 59.00 uur
- op zaterdag 59.00 - 60.00 uur
- op zaterdag 60.00 - 61.00 uur
- op zaterdag 61.00 - 62.00 uur
- op zaterdag 62.00 - 63.00 uur
- op zaterdag 63.00 - 64.00 uur
- op zaterdag 64.00 - 65.00 uur
- op zaterdag 65.00 - 66.00 uur
- op zaterdag 66.00 - 67.00 uur
- op zaterdag 67.00 - 68.00 uur
- op zaterdag 68.00 - 69.00 uur
- op zaterdag 69.00 - 70.00 uur
- op zaterdag 70.00 - 71.00 uur
- op zaterdag 71.00 - 72.00 uur
- op zaterdag 72.00 - 73.00 uur
- op zaterdag 73.00 - 74.00 uur
- op zaterdag 74.00 - 75.00 uur
- op zaterdag 75.00 - 76.00 uur
- op zaterdag 76.00 - 77.00 uur
- op zaterdag 77.00 - 78.00 uur
- op zaterdag 78.00 - 79.00 uur
- op zaterdag 79.00 - 80.00 uur
- op zaterdag 80.00 - 81.00 uur
- op zaterdag 81.00 - 82.00 uur
- op zaterdag 82.00 - 83.00 uur
- op zaterdag 83.00 - 84.00 uur
- op zaterdag 84.00 - 85.00 uur
- op zaterdag 85.00 - 86.00 uur
- op zaterdag 86.00 - 87.00 uur
- op zaterdag 87.00 - 88.00 uur
- op zaterdag 88.00 - 89.00 uur
- op zaterdag 89.00 - 90.00 uur
- op zaterdag 90.00 - 91.00 uur
- op zaterdag 91.00 - 92.00 uur
- op zaterdag 92.00 - 93.00 uur
- op zaterdag 93.00 - 94.00 uur
- op zaterdag 94.00 - 95.00 uur
- op zaterdag 95.00 - 96.00 uur
- op zaterdag 96.00 - 97.00 uur
- op zaterdag 97.00 - 98.00 uur
- op zaterdag 98.00 - 99.00 uur
- op zaterdag 99.00 - 100.00 uur

27



Na de dood van Ensor ijverde de vereniging "Vrienden van James Ensor" voor het behoud van het huis als museum. Dank zij een nationale actie werd dit in 1952 gerealiseerd. Intussen echter werden belangrijke gedeelten van de inboedel verkocht; vooral talloze kunstwerken die tot 1949 het huis sierden. Ze vonden al vlug hun weg naar musea en privé-verzamelaars. In 1956 werd het Ensorhuis aan de Stad Oostende overgedragen, maar mettertijd liepen de kosten om het in stand te houden danig op. Het Ensorhuis verkwijnde en werd tenslotte voor het publiek gesloten. Even was er zelfs sprake van slopen.

Omstreeks 1973 keerde het tij. Een groep Ensor-bewonderaars zette een campagne op het getouw, die de restauratie en heropening van het museum, einde juni 1974, tot gevolg had. Het bezoek van koningin Fabiola, in september 1974, was meteen de officiële blijk van waardering voor die prachtige verwezenlijking.

Het vernieuwde Ensorhuis is dus niet zozeer een nauwgezette historische reconstructie: de echte schilderijen hangen er nu eenmaal niet meer en vele kleinere voorwerpen gingen in andere handen over. Reproducties op ware grootte sieren thans de kamers. Toch roept het geheel op heel suggestieve wijze de eigen leefwereld van de oudere James Ensor op.

*Norbert Hostyn,
conservator*